

ДАСТУРАМАЛ
дар бораи санчиш аз рӯи барномаи
компютерии «Антиплагиат»

1.МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамали мазкур дар доираи талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти илмӣ ва сиёсати давлатӣ оид ба илму техника», Низомномаи шурои диссертатсионӣ ва Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ таҳия гардида, тартиби санчиши матн диссертатсияҳо ва автореферати онҳо оид ба дарёфти дараҷаи илмии доктори илм, доктор ҳабилитат, номзади илм ва доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯи ихтисос, дигар интишороти докталабони дарёфти дараҷаҳои илмӣ ва унвонҳои илмиро оид ба мавҷуд будани сирқати илмӣ ё наовардани истинод ба маводи истифодашуда танзим менамояд.

2. Дар Дастурамали мазкур мафҳумҳои зерин истифода мешаванд:

- **сирқати илмӣ** - истифодаи ғайриқонунии маводи муаллифи дигар бе овардани истинод ба сарчашмаи асли, инчунин ба худ нисбат додани натиҷаҳои эҷодӣ ё илмии каси дигар;

- **худиктибосоварӣ** - истифодаи матн, ғояҳо ё натиҷаҳои корҳои пешинаи худи муаллиф бе овардани истиноди дахлдор ба онҳо;

- **бозгӯӣ** - баён намудани фикру ақидаҳои муаллифи дигар бо суханони худ;

- **модули азнавбаёнқунӣ** - қисми барнома, ки матнҳои бо суханони дигар навишташударо муайян мекунад;

- **иктибоси сахех** - порчаи матн, ки айнан мувофиқи сарчашмаи асли оварда шудааст ва бо истиноди дуруст таъмин гардидааст;

- **иктибоси беистинод** - порчаи матн аз сарчашмаи илмии дигар, ки бе овардани истинод истифода шудааст;

- **асолати матн** – маҳсули зеҳнии муаллифи матн, ки бо фоизифода карда мешавад ва матн аз ҷониби муаллиф мустақилона навишташударо нишон медиҳад;

- **санчиши маҷозӣ** - санчиши матн тавассути интернет ва барномаи компютерӣ.

2. ТАРТИБИ САНЧИШИ ДИССЕРТАТСИЯҲО АЗ РӮИ БАРНОМАИ
КОМПЮТЕРИИ АНТИПЛАГИАТ

3. Санчиши диссертатсияҳо оид ба ҷой доштан (надоштан)-и сирқати илмӣ ё наовардани истинод ба маводи истифодашуда бо истифода аз барномаи компютерии «Антиплагиат» амалӣ мегардад.

4. Ба Комиссия нусхаи электронии диссертатсия ва автореферат дар шакли электронӣ пешниҳод мегардад, ки он бояд ба талаботи зерин мувофиқат намояд:

- парвандаҳои (файлҳои) пешниҳодшуда бояд тавассути барномаи MS Word боз шаванд;

- ҳаҷми парвандаҳо (файлҳо) набояд аз 10 Мбайт зиёд бошад;

- расмҳо, ҷадвалу нақшаҳо, тасвирҳо ва иттилооти дигари графикӣ дар формати .jpg пешниҳод карда шаванд.

5. Ҳангоми риоя нагардидани шартҳои банди 3, диссертатсия ва автореферат бе санчиш бозпас гардонидани мешавад.

6. Қисматҳои зерини диссертатсия ва автореферат санҷида мешаванд:

Диссертатсия:

- мубрамаи ва зарурати баргузори таҳқиқот аз рӯи мавзӯи диссертатсия;
- ҳадафҳои таҳқиқот
- вазифаҳои таҳқиқот
- нағзҳои таҳқиқот
- нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда
- аз боби якум (ба истисноӣ мавод ва методҳои таҳқиқот) то ҳулоса ва пешниҳодҳо

Авореферат:

- мубрамаи ва зарурати баргузори таҳқиқот аз рӯи мавзӯи диссертатсия
- ҳадафҳои таҳқиқот
- вазифаҳои таҳқиқот
- нағзҳои таҳқиқот
- нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда
- қисмати асосии автореферат ва ҳулосаи пешниҳодҳо (ба истисноӣ истинодҳои поварақӣ).

7. Асолати матни диссертатсияҳо аз рӯи барномаи компютери «Антиплагиат» на кам аз 75% бо дарназардошти то 15% иқтибосҳои саҳеҳ (барои илмҳои табиӣ-математикӣ ва техникӣ бо бекор кардани модулиҳои азнавбаёнқунӣ на кам аз 70%) ва автореферат на кам аз 80% бо дарназардошти то 10% иқтибосҳои саҳеҳ (барои илмҳои табиӣ-математикӣ ва техникӣ бо бекор кардани модулиҳои азнавбаёнқунӣ на кам аз 75%) бояд бошад.

8. Дар ҳолати ба талаботи болозикр ҷавобгӯ будани асолати матни диссертатсия ва автореферати санҷидашуда қорменти маъзули Комиссия, ки санҷиши маводи пешниҳодшударо гузаронидааст, маълумотномаро имзо ва дар дафтари махсус қайд намуда, бо гузориш ба раиси Комиссия манзур месозад.

9. Агар диссертатсия ва автореферати санҷидашуда ба талаботи муқарраршуда ҷавобгӯ набошад, ҷой доштани 30% ва зиёда аз он иқтибоси беистинод аз як сарчашма тасдиқ шавад, гузориш бо замиаи маълумотнома барои санҷиши иловагӣ ва қабули қарори асоснок ба гурӯҳи қории Комиссия супорида мешавад.

10. Гурӯҳи қорӣ диссертатсия ва авторефератро такроран мавриди санҷиш қарор дода, дар ин ҳус қарори асоснок қабул мекунад, ки аз тарафи ҳамаи аъзои он имзо мегардад. Қарори гурӯҳи қорӣ тавассути протоколи ҷаласа, ба расмият дароварда мешавад.

11. Протоколи ҷаласаи гурӯҳи қорӣ бо замиаи ҳуҷҷатҳои дахлдор ба раиси Комиссия пешниҳод мегардад.

12. Агар муаллиф бо натиҷаи санҷиш розӣ набошад, ҳатоғҳои техникиро ҳангоми санҷиш ошқор намояд ва далелҳои асоснок оид ба нодурустии натиҷаи санҷиш дошта бошад, метавонад хатгӣ муроҷиат намояд.

13. Муроҷиат дар шакли хатгӣ ба номи раиси Комиссия пешниҳод карда мешавад. Ба муроҷиат ҳуҷҷатҳои зерин замиа мегарданд:

- нусхаи маълумотнома оид ба натиҷаи санҷиш;
- далелҳои хатгӣ бо нишон додани мушаххаси эродҳо;
- нусхаи электронии диссертатсия ва автореферат;
- дигар ҳуҷҷатҳои тасдиққунанда (дар ҳолати мавҷуд будан).

14. Муроҷиат дар давоми 15 рӯзи қорӣ баррасӣ карда мешавад. Дар ҳолатҳои истисноӣ, муҳлати баррасӣ метавонад то 30 рӯзи қорӣ тамдид карда шавад.

15. Муроҷиат бо дастури раиси Комиссия аз қониби гурӯҳи қорӣ санҷида мешавад. Ба гурӯҳи қорӣ мумкин аст мутахассисони соҳа шомил карда шаванд.

16. Муаллиф метавонад ҳангоми баррасии муроҷиат дар ҷаласаи гурӯҳи қорӣ иштирок намояд, далелҳои иловагӣ пешниҳод намояд ва аз натиҷаи баррасии муроҷиат нусхаи ҳулоса гирад.

17. Аз натиҷаи баррасии мурочиат қарор қабул карда мешавад. Қарор метавонад яке аз натиҷаҳои зеринро дошта бошад:

- тасдиқи натиҷаи санчиши аввала;
- бекор кардани натиҷаи санчиши аввала;
- таъини санчиши тақрорӣ;
- тасдиқи санчиши тақрорӣ.

3. ТАРТИБИ САНЧИШИ ДИССЕРТАТСИЯҲО ВА АВТОРЕФЕРАТҲО ПЕШ АЗ ҲИМОЯ

18. Санчиши диссертатсия ва автореферати он пеш аз ҳимоя тавассути барномаи компютери «Антиплагиат»-и Комиссия иқдоми ихтиёрии довтолаб мебошад.

19. Довталаб гунаи электронии диссертатсия ва авторефератро пеш аз ҳимоя тариқи маҷозӣ ба суроғаи электронии Комиссия бо замимаи нусхаи расиди бонкӣ ирсол менамояд.

20. Муҳлати санчиш дар барномаи «Антиплагиат»-и Комиссия 5 рӯзи қорӣ буда, маълумотнома бо QR-рамз аз натиҷаи санчиш ба суроғаи электронии довтолаб ирсол карда мешавад.

21. Пас аз гирифтани натиҷаи санчиш агар он ба талаботи муқарраршуда ҷавобгӯ набошад, довтолаб ҳуқуқ дорад дар давоми на кам аз 10 рӯзи тақвимӣ нусхаи ислоҳшудаи диссертатсия ва авторефератро тақроран барои санчиш пешниҳод намояд.

22. Нусхаи ислоҳшуда бояд бо маълумотнома, ки дар он тағйироти воридшуда шарҳ дода шудаанд, пешниҳод карда шавад. Ба нусхаи ислоҳшуда бояд нусхаи маълумотномаи санчиши қаблӣ замима карда шавад.

4. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

23. Комиссия метавонад дигар маводи чопиро, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар нашриёт интишор шудаанд, барои муайян кардани асолати онҳо аз санчиш гузаронад ва ба дархосткунандагону мақомоту идораҳои давлатии дахлдор маълумотнома пешниҳод намояд.

24. Натиҷаи санчиши маводи чопӣ бо барномаи компютери «Антиплагиат» хусусияти тавсиявӣ дошта, ҳамон вақт қувваи ҳуқуқӣ пайдо мекунад, ки далелҳои дар он буда, исбот карда шаванд.

25. Санчиш дар барномаи компютери «Антиплагиат» музднок буда, аз рӯйи нархномаи дахлдори бо тартиби муқарраршуда тасдиқшуда, аз тарафи довтолаб ба суратҳисоби махсуси Комиссия ба тариқи гайринақдӣ пардохт карда мешавад.

26. Қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 майи соли 2018, №5/7 «Дар бораи Дастурамал оид ба санчиши мавҷуд будани (набудани) асардуздӣ (плагиат) аз рӯйи барномаи компютерӣ» ва қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 апрели соли 2019, №4 «Дар бораи Дастурамал оид ба санчиши мавҷуд будани (набудани) асардуздӣ (плагиат) аз рӯйи барномаи компютерӣ» ва қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 апрели соли 2021, №4 «Дастурамал оид ба санчиши дараҷаи асолати матни диссертатсия ва автореферати диссертатсия аз рӯйи барномаи компютери «Антиплагиат» аз эътибор соқит дониста шаванд.